

1. Identificación da programación
Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
36004526	San Narciso	Marín	2024/2025

Ciclo formativo

Código da familia profesional	Familia profesional	Código do ciclo formativo	Ciclo formativo	Grao	Réxime
SSC	Servizos socioculturais e á comunidade	CD3SSC000100	Educación infantil	Ciclos formativos de grao superior	Réxime xeral-ordinario

Módulo profesional e unidades formativas de menor duración (*)

Código MP/UF	Nome	Curso	Sesións semanais	Horas anuais	Sesións anuais
MP0015	Desenvolvemento cognitivo e motor	2024/2025	7	183	219

(*) No caso de que o módulo profesional estea organizado en unidades formativas de menor duración

Profesorado responsable

Profesorado asignado ao módulo	RAQUEL CARRAGAL DA COSTA
Outro profesorado	

Estado: Pendente de supervisión inspector

2. Concreción do currículo en relación coa súa adecuación ás características do ámbito produtivo

A inclusión do módulo posibilita que o alumnado complete a formación necesaria para a realización dun conxunto de actividades de produción e/ou de servizos en situacións reais de traballo no ámbito produtivo, de acordo coas esixencias derivadas do Sistema Nacional de Cualificacións e Formación Profesional.

A concreción do currículo en relación á súa adecuación ás características do ámbito produtivo establécese tendo en conta que a competencia xeral deste título consiste en Diseño da intervención educativa, na implementación e avaliación de proxectos e programas educativos de atención á infancia no primeiro ciclo de educación infantil no ámbito formal, de acordo con a proposta pedagóxica elaborada por un Mestre coa especialización en educación infantil ou título de grao equivalente, e en toda a etapa no ámbito non formal xerando contornas seguras e en colaboración con outros profesionais e coas familias.

O currículo concrétese en programar a intervención educativa e de atención social á infancia a partir das directrices do programa da institución e das características individuais, do grupo e do contexto, organizar os recursos para o desenvolvemento da actividade respondendo ás necesidades e ás características dos nenos e das nenas, Desenvolver as actividades programadas empregando as estratexias metodolóxicas e os recursos apropiados, e creando un clima de confianza, actuar ante continxencias relativas ás persoas, aos recursos ou ao medio, transmitindo seguridade e confianza, e aplicando, de ser o caso, os protocolos de actuación establecidos, avaliar o proceso de intervención e os resultados obtidos, elaborar e xestionar a documentación asociada ao proceso e transmitir a información co fin de mellorar a calidade do servizo. Actuar con autonomía e iniciativa no deseño e na realización de actividades, con respecto polas liñas pedagóxicas e de actuación da institución en que se desenvolva a actividade, xerar contornos seguros, respectando a normativa e os protocolos de seguridade na planificación e no desenvolvemento das actividades.

avaliando o proceso e o resultado da intervención realizada argumentando as variables relevantes e os instrumentos de avaliación.

As actividades desenvolvidas neste módulo teñen por finalidade preparar o alumnado para a actividade no campo profesional da educación infantil e facilitar a súa adaptación ás modificacións laborais que se poidan producir ao longo da vida. Estas actividades concrétnanse para este módulo nas necesarias para acadar os obxectivos que se desenvolven no currículo correspondente.

Ademais, na preparación do alumnado, cobrará singular importancia a comprensión da organización e as características do sector educativo, xunto coa transmisión de actitudes e normas para un desempeño profesional respectuoso, cumpridor coa normativa, e fortalecedor da calidade e da mellora continua da súa actividade.

A consellería estableceu o currículo deste ciclo formativo consonte á realidade educativa de Galicia, e non cómpren adaptacións ao contorno do centro, pois non existen diferenzas significativas que se deban concretar polas características específicas de dito ámbito educativo. En todo caso as actividades deseñadas tratarán de forma globalizada os contidos asociados ás ensinanzas do módulo, e integrará a teoría e a práctica, de xeito que se promova no alumnado unha visión global e coordinada dos procesos educativos nos que deberá intervir como profesional.

3. Relación de unidades didácticas que a integran, que contribuirán ao desenvolvemento do módulo profesional, xunto coa secuencia e o tempo asignado para o desenvolvemento de cada unha

U.D.	Título	Descrición	Duración (sesións)	Peso (%)
1	O DESENVOLVEMENTO HUMANO		25	10
2	EVOLUCION SENSORIAL DE 0 A 6 ANOS		24	12

U.D.	Título	Descrición	Duración (sesións)	Peso (%)
3	INTERVENCIÓN E ALTERACIONS NO DESENVOLVEMENTO SENSORIAL		24	10
4	EVOLUCIÓN MOTORA DE 0 A 6 ANOS		24	12
5	INTERVENCIÓN E ALTERACIONS NO DESENVOLVEMENTO MOTOR		24	12
6	EVOLUCIÓN COGNITIVA DE 0 A 6 ANOS		24	10
7	INTERVENCIÓN E ALTERACIONES NO DESENVOLVEMENTO COGNITIVO		25	12
8	A PSICOMOTRICIDADE E A EVOLUCIÓN PSICOMOTRIZ DE 0 A 6 ANOS		24	12
9	A INTERVENCIÓN PSICOMOTRIZ. ALTERACIONS NO DESENVOLVEMENTO PSICOMOTOR		25	10

4. Por cada unidade didáctica

4.1.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
1	O DESENVOLVEMENTO HUMANO	25

4.1.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Planifica estratexias, actividades e recursos de intervención no ámbito sensorial, analizando as teorías explicativas e as características específicas do grupo a que vai dirixido.	NO
RA2 - Planifica estratexias, actividades e recursos de intervención no ámbito motor en relación coas características individuais e do grupo a que se dirixe.	SI
RA4 - Planifica estratexias, actividades e recursos psicomotores en relación cos principios da educación psicomotriz e as características individuais e do grupo a que se dirixe.	SI
RA6 - Avalía o proceso e o resultado da intervención realizada no ámbito sensorial, motor, cognitivo e psicomotor, argumenta as variables salientables no proceso e xustifica a súa elección.	NO

4.1.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Identifícaronse as teorías explicativas do ámbito sensorial.
CA1.2 Identifícaronse as características evolutivas no ámbito sensorial das persoas destinatarias en función da súa idade.
CA1.3 Identifícaronse as principais alteracións e os trastornos do desenvolvemento sensorial.
CA2.1 Identifícaronse as características motrices das persoas destinatarias en función da súa idade.
CA2.2 Formuláronse obxectivos, propuxéronse actividades, seleccionáronse recursos e organizáronse os espazos adaptados ás características motrices das persoas destinatarias en función da súa idade.
CA2.3 Estableceuse unha distribución temporal das actividades para se adaptaren ás características motrices das persoas destinatarias en función da súa idade.
CA2.4 Seleccionáronse as axudas técnicas que cumpra empregar.
CA2.5 Valorouse a importancia do desenvolvemento motor na adquisición da autonomía persoal.
CA4.1 Identifícaronse os principios da educación psicomotriz.
CA4.2 Identifícaronse as características psicomotrices das persoas destinatarias en función da súa idade.
CA4.3 Formuláronse obxectivos, propuxéronse actividades, seleccionáronse recursos e definíronse os espazos acordes ás características psicomotrices das persoas destinatarias en función da súa idade.
CA4.4 Estableceuse unha distribución temporal das actividades para se adaptaren ás características psicomotrices das persoas destinatarias en función da súa idade.
CA4.5 Identifícaronse os principios e os ámbitos de actuación da educación psicomotriz.
CA4.6 Valorouse a importancia da psicomotricidade na educación infantil.
CA6.1 Seleccionáronse os indicadores de avaliación.
CA6.4 Rexistráronse no soporte establecido os datos extraídos do proceso de avaliación.
CA6.5 Interpretouse a información recollida do proceso de avaliación da intervención.

4.1.e) Contidos

Contidos
Sensacións: clasificación; bases psicolóxicas e fisiolóxicas.
Percepción.
Principais teorías explicativas do desenvolvemento sensorial.
Sentidos: características evolutivas do seu desenvolvemento
Identificación das principais alteracións no desenvolvemento sensorial.
Identificación do tratamento educativo das alteracións no desenvolvemento sensorial.
Obxectivos da educación sensorial.
Valoración da importancia da exploración no desenvolvemento sensorial.
Factores que determinan o desenvolvemento motor.
Identificación das bases neurofisiolóxicas do desenvolvemento motor.
Psicomotricidade: características e evolución.
0Coordinación psicomotriz.
Práctica psicomotriz: obxectivos.
Valoración da función globalizadora da psicomotricidade e o seu desenvolvemento cognitivo, afectivo e motor.
Análise e evolución do esquema corporal.
Análise e evolución da motricidade gráfica.
Control tónico.
Control postural.
Estruturación espazo-temporal.
Lateralidade.
Respiración.

Contidos
Técnicas e instrumentos para a avaliación da intervención e do desenvolvemento sensorial, motor, cognitivo e psicomotor infantil.
Valoración da avaliación como recurso para a mellora da intervención.

4.2.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
2	EVOLUCION SENSORIAL DE 0 A 6 ANOS	24

4.2.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Planifica estratexias, actividades e recursos de intervención no ámbito sensorial, analizando as teorías explicativas e as características específicas do grupo a que vai dirixido.	SI
RA2 - Planifica estratexias, actividades e recursos de intervención no ámbito motor en relación coas características individuais e do grupo a que se dirixe.	SI
RA3 - Planifica estratexias, actividades e recursos de intervención no ámbito cognitivo en relación coas teorías do desenvolvemento cognitivo e das características individuais e do grupo a que se dirixe.	SI
RA5 - Pon en práctica actividades de intervención no ámbito sensorial, motor, cognitivo e psicomotor en relación cos obxectivos previstos e coas características dos cativos e das cativas.	SI
RA6 - Avalía o proceso e o resultado da intervención realizada no ámbito sensorial, motor, cognitivo e psicomotor, argumenta as variables salientables no proceso e xustifica a súa elección.	NO

4.2.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Identifícanse as teorías explicativas do ámbito sensorial.
CA1.2 Identifícanse as características evolutivas no ámbito sensorial das persoas destinatarias en función da súa idade.
CA1.3 Identifícanse as principais alteracións e os trastornos do desenvolvemento sensorial.
CA1.4 Formuláronse obxectivos, propuxéronse actividades, seleccionáronse recursos e organizáronse os espazos adecuados ás características evolutivas no ámbito sensorial das persoas destinatarias en función da súa idade.
CA1.5 Estableceuse unha distribución temporal das actividades para se adaptaren ás características evolutivas no ámbito sensorial das persoas destinatarias, en función da súa idade.

Criterios de avaliación
CA1.6 Realizáronse propostas creativas e innovadoras na planificación da intervención.
CA1.7 Valorouse a importancia da intervención no ámbito sensorial como medio para favorecer a exploración do contorno por parte do cativo e da cativa.
CA2.1 Identificáronse as características motrices das persoas destinatarias en función da súa idade.
CA2.2 Formuláronse obxectivos, propuxéronse actividades, seleccionáronse recursos e organizáronse os espazos adaptados ás características motrices das persoas destinatarias en función da súa idade.
CA2.3 Estableceuse unha distribución temporal das actividades para se adaptaren ás características motrices das persoas destinatarias en función da súa idade.
CA2.4 Seleccionáronse as axudas técnicas que cumpra empregar.
CA2.5 Valorouse a importancia do desenvolvemento motor na adquisición da autonomía persoal.
CA3.1 Identificáronse as teorías explicativas do desenvolvemento cognitivo.
CA3.2 Identificáronse as características evolutivas no ámbito cognitivo das persoas destinatarias en función das súas idades.
CA3.3 Identificáronse os principais trastornos e as alteracións no desenvolvemento cognitivo.
CA3.4 Formuláronse obxectivos, propuxéronse actividades, seleccionáronse recursos e definíronse os espazos acordes ás características evolutivas no ámbito cognitivo dos nenos e das nenas.
CA3.5 Estableceuse unha distribución temporal das actividades para se adaptaren ás características evolutivas dos pequenos e das pequenas.
CA3.6 Fixéronse propostas creativas e innovadoras.
CA5.1 Descríronse as principais dificultades que poidan xurdir na realización das actividades.
CA5.2 Organizáronse os espazos en función da actividade e das características do grupo.
CA5.3 Preparáronse os recursos materiais propios da actividade.
CA5.4 Realizáronse as actividades consonte a planificación temporal.
CA5.5 Respectáronse os ritmos e as necesidades individuais no desenvolvemento da actividade.

Criterios de avaliación
CA5.6 Seleccionáronse estratexias de intervención promotoras dun clima de afecto e confianza.
CA5.7 Valorouse a coherencia da implantación das actividades coa planificación.
CA5.8 Respondeuse ante as continxencias.
CA5.9 Xeráronse contornos de intervención seguros.
CA6.1 Seleccionáronse os indicadores de avaliación.
CA6.2 Seleccionouse o instrumento de avaliación apropiado para as características individuais e para a idade do neno ou da nena.
CA6.3 Aplicouse o instrumento de avaliación seguindo o procedemento correcto.
CA6.4 Rexistráronse no soporte establecido os datos extraídos do proceso de avaliación.
CA6.5 Interpretouse a información recollida do proceso de avaliación da intervención.

4.2.e) Contidos

Contidos
Sensacións: clasificación; bases psicolóxicas e fisiolóxicas.
Percepción.
Principais teorías explicativas do desenvolvemento sensorial.
Sentidos: características evolutivas do seu desenvolvemento
Identificación das principais alteracións no desenvolvemento sensorial.
Identificación do tratamento educativo das alteracións no desenvolvemento sensorial.
Obxectivos da educación sensorial.
Valoración da importancia da exploración no desenvolvemento sensorial.
Factores que determinan o desenvolvemento motor.

Contidos
<p>00 Obxectivos da educación da motricidade.</p> <p>Valoración dos espazos seguros para favorecer a mobilidade dos cativos e das cativas.</p> <p>Identificación das bases neurofisiolóxicas do desenvolvemento motor.</p> <p>Leis do desenvolvemento.</p> <p>Órganos do movemento: actividade muscular.</p> <p>Evolución da motricidade na idade infantil.</p> <p>Desenvolvemento dos automatismos e da postura corporal nos nenos e nas nenas.</p> <p>Identificación das principais alteracións no desenvolvemento motor.</p> <p>Identificación do tratamento educativo das alteracións no desenvolvemento motor.</p> <p>Utilización de axudas técnicas.</p> <p>Valoración do uso das TIC como recurso para o desenvolvemento cognitivo infantil.</p> <p>Actividades dirixidas a favorecer o desenvolvemento cognitivo, sensorial, motor e psicomotor.</p> <p>Organización do espazo para a realización de actividades favorecedoras do desenvolvemento sensorial, motor, cognitivo e psicomotor.</p> <p>Selección de materiais e recursos.</p> <p>Respecto polos ritmos evolutivos dos pequenos e das pequenas.</p> <p>Creación de situacións afectivas e de confianza.</p> <p>Técnicas e instrumentos para a avaliación da intervención e do desenvolvemento sensorial, motor, cognitivo e psicomotor infantil.</p> <p>Valoración da avaliación como recurso para a mellora da intervención.</p>

4.3.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
3	INTERVENCIÓN E ALTERACIONES NO DESENVOLVEMENTO SENSORIAL	24

4.3.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Planifica estratexias, actividades e recursos de intervención no ámbito sensorial, analizando as teorías explicativas e as características específicas do grupo a que vai dirixido.	NO
RA5 - Pon en práctica actividades de intervención no ámbito sensorial, motor, cognitivo e psicomotor en relación cos obxectivos previstos e coas características dos cativos e das cativas.	SI
RA6 - Avalía o proceso e o resultado da intervención realizada no ámbito sensorial, motor, cognitivo e psicomotor, argumenta as variables salientables no proceso e xustifica a súa elección.	NO

4.3.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Identifícanse as teorías explicativas do ámbito sensorial.
CA1.2 Identifícanse as características evolutivas no ámbito sensorial das persoas destinatarias en función da súa idade.
CA1.3 Identifícanse as principais alteracións e os trastornos do desenvolvemento sensorial.
CA1.6 Realizáronse propostas creativas e innovadoras na planificación da intervención.
CA5.1 Descríbense as principais dificultades que poidan xurdir na realización das actividades.
CA5.2 Organizáronse os espazos en función da actividade e das características do grupo.
CA5.3 Preparáronse os recursos materiais propios da actividade.
CA5.4 Realizáronse as actividades consonte a planificación temporal.
CA5.5 Respectáronse os ritmos e as necesidades individuais no desenvolvemento da actividade.
CA5.6 Seleccionáronse estratexias de intervención promotoras dun clima de afecto e confianza.
CA5.7 Valorouse a coherencia da implantación das actividades coa planificación.
CA5.8 Respondeuse ante as continxencias.

Criterios de avaliación
CA5.9 Xeráronse contornos de intervención seguros.
CA6.1 Selecciónanse os indicadores de avaliación.
CA6.3 Aplícase o instrumento de avaliación seguindo o procedemento correcto.
CA6.4 Rexístranse no soporte establecido os datos extraídos do proceso de avaliación.
CA6.5 Interpretouse a información recollida do proceso de avaliación da intervención.
CA6.6 Identifícanse as situacións en que cumpra a colaboración doutro persoal profesional.
CA6.7 Identifícanse as causas dunha intervención non adecuada.
CA6.8 Adecuouse á pauta prevista a actuación e a actitude da persoa profesional.

4.3.e) Contidos

Contidos
Proceso cognitivo: intelixencia, atención e memoria, creatividade, reflexión e razoamento.
Principais teorías explicativas do desenvolvemento cognitivo: teoría de Piaget.
Relación entre o desenvolvemento sensomotor e o cognitivo na infancia.
Principais fitos evolutivos no desenvolvemento cognitivo.
Principais alteracións do desenvolvemento cognitivo e o seu tratamento educativo.
Obxectivos da intervención educativa no desenvolvemento cognitivo.
Psicomotricidade: características e evolución.
0Coordinación psicomotriz.
Práctica psicomotriz: obxectivos.
Valoración da función globalizadora da psicomotricidade e o seu desenvolvemento cognitivo, afectivo e motor.

Contidos
<p>Análise e evolución do esquema corporal.</p> <p>Análise e evolución da motricidade gráfica.</p> <p>Control tónico.</p> <p>Control postural.</p> <p>Estruturación espazo-temporal.</p> <p>Lateralidade.</p> <p>Respiración.</p> <p>Actividades dirixidas a favorecer o desenvolvemento cognitivo, sensorial, motor e psicomotor.</p> <p>Organización do espazo para a realización de actividades favorecedoras do desenvolvemento sensorial, motor, cognitivo e psicomotor.</p> <p>Selección de materiais e recursos.</p> <p>Respecto polos ritmos evolutivos dos pequenos e das pequenas.</p> <p>Creación de situacións afectivas e de confianza.</p> <p>Técnicas e instrumentos para a avaliación da intervención e do desenvolvemento sensorial, motor, cognitivo e psicomotor infantil.</p> <p>Valoración da avaliación como recurso para a mellora da intervención.</p>

4.4.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
4	EVOLUCIÓN MOTORA DE 0 A 6 ANOS	24

4.4.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Planifica estratexias, actividades e recursos de intervención no ámbito sensorial, analizando as teorías explicativas e as características específicas do grupo a que vai dirixido.	SI
RA2 - Planifica estratexias, actividades e recursos de intervención no ámbito motor en relación coas características individuais e do grupo a que se dirixe.	SI
RA3 - Planifica estratexias, actividades e recursos de intervención no ámbito cognitivo en relación coas teorías do desenvolvemento cognitivo e das características individuais e do grupo a que se dirixe.	SI

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA5 - Pon en práctica actividades de intervención no ámbito sensorial, motor, cognitivo e psicomotor en relación cos obxectivos previstos e coas características dos cativos e das cativas.	SI
RA6 - Avalía o proceso e o resultado da intervención realizada no ámbito sensorial, motor, cognitivo e psicomotor, argumenta as variables salientables no proceso e xustifica a súa elección.	NO

4.4.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Identifícanse as teorías explicativas do ámbito sensorial.
CA1.2 Identifícanse as características evolutivas no ámbito sensorial das persoas destinatarias en función da súa idade.
CA1.3 Identifícanse as principais alteracións e os trastornos do desenvolvemento sensorial.
CA1.4 Formuláronse obxectivos, propuxéronse actividades, seleccionáronse recursos e organizáronse os espazos adecuados ás características evolutivas no ámbito sensorial das persoas destinatarias en función da súa idade.
CA1.5 Estableceuse unha distribución temporal das actividades para se adaptaren ás características evolutivas no ámbito sensorial das persoas destinatarias, en función da súa idade.
CA1.6 Realizáronse propostas creativas e innovadoras na planificación da intervención.
CA1.7 Valorouse a importancia da intervención no ámbito sensorial como medio para favorecer a exploración do contorno por parte do cativo e da cativa.
CA2.1 Identifícanse as características motrices das persoas destinatarias en función da súa idade.
CA2.2 Formuláronse obxectivos, propuxéronse actividades, seleccionáronse recursos e organizáronse os espazos adaptados ás características motrices das persoas destinatarias en función da súa idade.
CA2.3 Estableceuse unha distribución temporal das actividades para se adaptaren ás características motrices das persoas destinatarias en función da súa idade.
CA2.4 Seleccionáronse as axudas técnicas que cumpra empregar.
CA2.5 Valorouse a importancia do desenvolvemento motor na adquisición da autonomía persoal.
CA3.1 Identifícanse as teorías explicativas do desenvolvemento cognitivo.
CA3.2 Identifícanse as características evolutivas no ámbito cognitivo das persoas destinatarias en función das súas idades.

Criterios de avaliación
CA3.3 Identificáronse os principais trastornos e as alteracións no desenvolvemento cognitivo.
CA3.4 Formuláronse obxectivos, propuxéronse actividades, seleccionáronse recursos e definíronse os espazos acordes ás características evolutivas no ámbito cognitivo dos nenos e das nenas.
CA3.5 Estableceuse unha distribución temporal das actividades para se adaptaren ás características evolutivas dos pequenos e das pequenas.
CA3.6 Fixéronse propostas creativas e innovadoras.
CA5.1 Descríronse as principais dificultades que poidan xurdir na realización das actividades.
CA5.2 Organizáronse os espazos en función da actividade e das características do grupo.
CA5.3 Preparáronse os recursos materiais propios da actividade.
CA5.4 Realizáronse as actividades consonte a planificación temporal.
CA5.5 Respectáronse os ritmos e as necesidades individuais no desenvolvemento da actividade.
CA5.6 Seleccionáronse estratexias de intervención promotoras dun clima de afecto e confianza.
CA5.7 Valorouse a coherencia da implantación das actividades coa planificación.
CA5.8 Respondeuse ante as continxencias.
CA5.9 Xeráronse contornos de intervención seguros.
CA6.1 Seleccionáronse os indicadores de avaliación.
CA6.2 Seleccionouse o instrumento de avaliación apropiado para as características individuais e para a idade do neno ou da nena.
CA6.3 Aplicouse o instrumento de avaliación seguindo o procedemento correcto.
CA6.4 Rexistráronse no soporte establecido os datos extraídos do proceso de avaliación.
CA6.5 Interpretouse a información recollida do proceso de avaliación da intervención.

4.4.e) Contidos

Contidos
Sensacións: clasificación; bases psicolóxicas e fisiolóxicas.
Percepción.
Principais teorías explicativas do desenvolvemento sensorial.
Sentidos: características evolutivas do seu desenvolvemento
Identificación das principais alteracións no desenvolvemento sensorial.
Identificación do tratamento educativo das alteracións no desenvolvemento sensorial.
Obxectivos da educación sensorial.
Valoración da importancia da exploración no desenvolvemento sensorial.
Factores que determinan o desenvolvemento motor.
Obxectivos da educación da motricidade.
Valoración dos espazos seguros para favorecer a mobilidade dos cativos e das cativas.
Identificación das bases neurofisiolóxicas do desenvolvemento motor.
Leis do desenvolvemento.
Órganos do movemento: actividade muscular.
Evolución da motricidade na idade infantil.
Desenvolvemento dos automatismos e da postura corporal nos nenos e nas nenas.
Identificación das principais alteracións no desenvolvemento motor.
Identificación do tratamento educativo das alteracións no desenvolvemento motor.
Utilización de axudas técnicas.
Actividades dirixidas a favorecer o desenvolvemento cognitivo, sensorial, motor e psicomotor.
Organización do espazo para a realización de actividades favorecedoras do desenvolvemento sensorial, motor, cognitivo e psicomotor.

Contidos
<p>Selección de materiais e recursos.</p> <p>Respecto polos ritmos evolutivos dos pequenos e das pequenas.</p> <p>Creación de situacións afectivas e de confianza.</p> <p>Técnicas e instrumentos para a avaliación da intervención e do desenvolvemento sensorial, motor, cognitivo e psicomotor infantil.</p> <p>Valoración da avaliación como recurso para a mellora da intervención.</p>

4.5.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
5	INTERVENCIÓN E ALTERACIÓNS NO DESENVOLVEMENTO MOTOR	24

4.5.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Planifica estratexias, actividades e recursos de intervención no ámbito sensorial, analizando as teorías explicativas e as características específicas do grupo a que vai dirixido.	NO
RA5 - Pon en práctica actividades de intervención no ámbito sensorial, motor, cognitivo e psicomotor en relación cos obxectivos previstos e coas características dos cativos e das cativas.	SI
RA6 - Avalía o proceso e o resultado da intervención realizada no ámbito sensorial, motor, cognitivo e psicomotor, argumenta as variables salientables no proceso e xustifica a súa elección.	NO

4.5.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Identifícanse as teorías explicativas do ámbito sensorial.
CA1.2 Identifícanse as características evolutivas no ámbito sensorial das persoas destinatarias en función da súa idade.
CA1.3 Identifícanse as principais alteracións e os trastornos do desenvolvemento sensorial.
CA1.6 Realizáronse propostas creativas e innovadoras na planificación da intervención.

Criterios de avaliación
CA5.1 Descríbense as principais dificultades que poidan xurdir na realización das actividades.
CA5.2 Organízanse os espazos en función da actividade e das características do grupo.
CA5.3 Preparáronse os recursos materiais propios da actividade.
CA5.4 Realízanse as actividades consonte a planificación temporal.
CA5.5 Respectáronse os ritmos e as necesidades individuais no desenvolvemento da actividade.
CA5.6 Seleccionáronse estratexias de intervención promotoras dun clima de afecto e confianza.
CA5.7 Valorouse a coherencia da implantación das actividades coa planificación.
CA5.8 Respondeuse ante as contingencias.
CA5.9 Xeráronse contornos de intervención seguros.
CA6.1 Seleccionáronse os indicadores de avaliación.
CA6.4 Rexístranse no soporte establecido os datos extraídos do proceso de avaliación.
CA6.5 Interpretouse a información recollida do proceso de avaliación da intervención.
CA6.6 Identifícanse as situacións en que cumpra a colaboración doutro persoal profesional.
CA6.7 Identifícanse as causas dunha intervención non adecuada.
CA6.8 Adecuouse á pauta prevista a actuación e a actitude da persoa profesional.

4.5.e) Contidos

Contidos
Proceso cognitivo: intelixencia, atención e memoria, creatividade, reflexión e razoamento.
Principais teorías explicativas do desenvolvemento cognitivo: teoría de Piaget.

Contidos

Relación entre o desenvolvemento sensomotor e o cognitivo na infancia.

Principais fitos evolutivos no desenvolvemento cognitivo.

Principais alteracións do desenvolvemento cognitivo e o seu tratamento educativo.

Obxectivos da intervención educativa no desenvolvemento cognitivo.

Valoración do uso das TIC como recurso para o desenvolvemento cognitivo infantil.

Psicomotricidade: características e evolución.

0Coordinación psicomotriz.

Práctica psicomotriz: obxectivos.

Valoración da función globalizadora da psicomotricidade e o seu desenvolvemento cognitivo, afectivo e motor.

Análise e evolución do esquema corporal.

Análise e evolución da motricidade gráfica.

Control tónico.

Control postural.

Estruturação espazo-temporal.

Lateralidade.

Respiración.

Actividades dirixidas a favorecer o desenvolvemento cognitivo, sensorial, motor e psicomotor.

Organización do espazo para a realización de actividades favorecedoras do desenvolvemento sensorial, motor, cognitivo e psicomotor.

Selección de materiais e recursos.

Respecto polos ritmos evolutivos dos pequenos e das pequenas.

Creación de situacións afectivas e de confianza.

Técnicas e instrumentos para a avaliación da intervención e do desenvolvemento sensorial, motor, cognitivo e psicomotor infantil.

Contidos
Valoración da avaliación como recurso para a mellora da intervención.

4.6.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
6	EVOLUCIÓN COGNITIVA DE 0 A 6 ANOS	24

4.6.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Planifica estratexias, actividades e recursos de intervención no ámbito sensorial, analizando as teorías explicativas e as características específicas do grupo a que vai dirixido.	SI
RA2 - Planifica estratexias, actividades e recursos de intervención no ámbito motor en relación coas características individuais e do grupo a que se dirixe.	SI
RA3 - Planifica estratexias, actividades e recursos de intervención no ámbito cognitivo en relación coas teorías do desenvolvemento cognitivo e das características individuais e do grupo a que se dirixe.	SI
RA5 - Pon en práctica actividades de intervención no ámbito sensorial, motor, cognitivo e psicomotor en relación cos obxectivos previstos e coas características dos cativos e das cativas.	SI
RA6 - Avalía o proceso e o resultado da intervención realizada no ámbito sensorial, motor, cognitivo e psicomotor, argumenta as variables salientables no proceso e xustifica a súa elección.	NO

4.6.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Identifícanse as teorías explicativas do ámbito sensorial.
CA1.2 Identifícanse as características evolutivas no ámbito sensorial das persoas destinatarias en función da súa idade.
CA1.3 Identifícanse as principais alteracións e os trastornos do desenvolvemento sensorial.
CA1.4 Formuláronse obxectivos, propuxéronse actividades, seleccionáronse recursos e organizáronse os espazos adecuados ás características evolutivas no ámbito sensorial das persoas destinatarias en función da súa idade.
CA1.5 Estableceuse unha distribución temporal das actividades para se adaptaren ás características evolutivas no ámbito sensorial das persoas destinatarias, en función da súa idade.

Criterios de avaliación
CA1.6 Realizáronse propostas creativas e innovadoras na planificación da intervención.
CA1.7 Valorouse a importancia da intervención no ámbito sensorial como medio para favorecer a exploración do contorno por parte do cativo e da cativa.
CA2.1 Identificáronse as características motrices das persoas destinatarias en función da súa idade.
CA2.2 Formuláronse obxectivos, propuxéronse actividades, seleccionáronse recursos e organizáronse os espazos adaptados ás características motrices das persoas destinatarias en función da súa idade.
CA2.3 Estableceuse unha distribución temporal das actividades para se adaptaren ás características motrices das persoas destinatarias en función da súa idade.
CA2.4 Seleccionáronse as axudas técnicas que cumpra empregar.
CA2.5 Valorouse a importancia do desenvolvemento motor na adquisición da autonomía persoal.
CA3.1 Identificáronse as teorías explicativas do desenvolvemento cognitivo.
CA3.2 Identificáronse as características evolutivas no ámbito cognitivo das persoas destinatarias en función das súas idades.
CA3.3 Identificáronse os principais trastornos e as alteracións no desenvolvemento cognitivo.
CA3.4 Formuláronse obxectivos, propuxéronse actividades, seleccionáronse recursos e definíronse os espazos acordes ás características evolutivas no ámbito cognitivo dos nenos e das nenas.
CA3.5 Estableceuse unha distribución temporal das actividades para se adaptaren ás características evolutivas dos pequenos e das pequenas.
CA3.6 Fixéronse propostas creativas e innovadoras.
CA5.1 Descríronse as principais dificultades que poidan xurdir na realización das actividades.
CA5.2 Organizáronse os espazos en función da actividade e das características do grupo.
CA5.3 Preparáronse os recursos materiais propios da actividade.
CA5.4 Realizáronse as actividades consonte a planificación temporal.
CA5.5 Respectáronse os ritmos e as necesidades individuais no desenvolvemento da actividade.

Criterios de avaliación
CA5.6 Seleccionáronse estratexias de intervención promotoras dun clima de afecto e confianza.
CA5.7 Valorouse a coherencia da implantación das actividades coa planificación.
CA5.8 Respondeuse ante as continxencias.
CA5.9 Xeráronse contornos de intervención seguros.
CA6.1 Seleccionáronse os indicadores de avaliación.
CA6.2 Seleccionouse o instrumento de avaliación apropiado para as características individuais e para a idade do neno ou da nena.
CA6.4 Rexistráronse no soporte establecido os datos extraídos do proceso de avaliación.
CA6.5 Interpretouse a información recollida do proceso de avaliación da intervención.

4.6.e) Contidos

Contidos
Sensacións: clasificación; bases psicolóxicas e fisiolóxicas.
Percepción.
Principais teorías explicativas do desenvolvemento sensorial.
Sentidos: características evolutivas do seu desenvolvemento
Identificación das principais alteracións no desenvolvemento sensorial.
Identificación do tratamento educativo das alteracións no desenvolvemento sensorial.
Obxectivos da educación sensorial.
Valoración da importancia da exploración no desenvolvemento sensorial.
Factores que determinan o desenvolvemento motor.
00bxeetivos da educación da motricidade.

Contidos
<p>Valoración dos espazos seguros para favorecer a mobilidade dos cativos e das cativas.</p> <p>Identificación das bases neurofisiolóxicas do desenvolvemento motor.</p> <p>Leis do desenvolvemento.</p> <p>Órganos do movemento: actividade muscular.</p> <p>Evolución da motricidade na idade infantil.</p> <p>Desenvolvemento dos automatismos e da postura corporal nos nenos e nas nenas.</p> <p>Identificación das principais alteracións no desenvolvemento motor.</p> <p>Identificación do tratamento educativo das alteracións no desenvolvemento motor.</p> <p>Utilización de axudas técnicas.</p> <p>Actividades dirixidas a favorecer o desenvolvemento cognitivo, sensorial, motor e psicomotor.</p> <p>Organización do espazo para a realización de actividades favorecedoras do desenvolvemento sensorial, motor, cognitivo e psicomotor.</p> <p>Selección de materiais e recursos.</p> <p>Respecto polos ritmos evolutivos dos pequenos e das pequenas.</p> <p>Creación de situacións afectivas e de confianza.</p> <p>Técnicas e instrumentos para a avaliación da intervención e do desenvolvemento sensorial, motor, cognitivo e psicomotor infantil.</p> <p>Valoración da avaliación como recurso para a mellora da intervención.</p>

4.7.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
7	INTERVENCIÓN E ALTERACIONES NO DESENVOLVEMENTO COGNITIVO	25

4.7.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Planifica estratexias, actividades e recursos de intervención no ámbito sensorial, analizando as teorías explicativas e as características específicas do grupo a que vai dirixido.	NO

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA5 - Pon en práctica actividades de intervención no ámbito sensorial, motor, cognitivo e psicomotor en relación cos obxectivos previstos e coas características dos cativos e das cativas.	SI
RA6 - Avalía o proceso e o resultado da intervención realizada no ámbito sensorial, motor, cognitivo e psicomotor, argumenta as variables salientables no proceso e xustifica a súa elección.	NO

4.7.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Identifícanse as teorías explicativas do ámbito sensorial.
CA1.2 Identifícanse as características evolutivas no ámbito sensorial das persoas destinatarias en función da súa idade.
CA1.3 Identifícanse as principais alteracións e os trastornos do desenvolvemento sensorial.
CA1.6 Realizáronse propostas creativas e innovadoras na planificación da intervención.
CA5.1 Descríbense as principais dificultades que poidan xurdir na realización das actividades.
CA5.2 Organizáronse os espazos en función da actividade e das características do grupo.
CA5.3 Preparáronse os recursos materiais propios da actividade.
CA5.4 Realizáronse as actividades consonte a planificación temporal.
CA5.5 Respectáronse os ritmos e as necesidades individuais no desenvolvemento da actividade.
CA5.6 Seleccionáronse estratexias de intervención promotoras dun clima de afecto e confianza.
CA5.7 Valorouse a coherencia da implantación das actividades coa planificación.
CA5.8 Respondeuse ante as contingencias.
CA5.9 Xeráronse contornos de intervención seguros.
CA6.1 Seleccionáronse os indicadores de avaliación.

Criterios de avaliación

CA6.3 Aplicouse o instrumento de avaliación seguindo o procedemento correcto.

CA6.4 Rexistráronse no soporte establecido os datos extraídos do proceso de avaliación.

CA6.5 Interpretouse a información recollida do proceso de avaliación da intervención.

CA6.6 Identificáronse as situacións en que cumpra a colaboración doutro persoal profesional.

CA6.7 Identificáronse as causas dunha intervención non adecuada.

CA6.8 Adecuouse á pauta prevista a actuación e a actitude da persoa profesional.

4.7.e) Contidos**Contidos**

Proceso cognitivo: intelixencia, atención e memoria, creatividade, reflexión e razoamento.

Principais teorías explicativas do desenvolvemento cognitivo: teoría de Piaget.

Relación entre o desenvolvemento sensomotor e o cognitivo na infancia.

Principais fitos evolutivos no desenvolvemento cognitivo.

Principais alteracións do desenvolvemento cognitivo e o seu tratamento educativo.

Obxectivos da intervención educativa no desenvolvemento cognitivo.

Valoración do uso das TIC como recurso para o desenvolvemento cognitivo infantil.

Psicomotricidade: características e evolución.

0Coordinación psicomotriz.

Práctica psicomotriz: obxectivos.

Valoración da función globalizadora da psicomotricidade e o seu desenvolvemento cognitivo, afectivo e motor.

Análise e evolución do esquema corporal.

Contidos
<p>Análise e evolución da motricidade gráfica.</p> <p>Control tónico.</p> <p>Control postural.</p> <p>Estruturación espazo-temporal.</p> <p>Lateralidade.</p> <p>Respiración.</p> <p>Actividades dirixidas a favorecer o desenvolvemento cognitivo, sensorial, motor e psicomotor.</p> <p>Organización do espazo para a realización de actividades favorecedoras do desenvolvemento sensorial, motor, cognitivo e psicomotor.</p> <p>Selección de materiais e recursos.</p> <p>Respecto polos ritmos evolutivos dos pequenos e das pequenas.</p> <p>Creación de situacións afectivas e de confianza.</p> <p>Valoración da avaliación como recurso para a mellora da intervención.</p>

4.8.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
8	A PSICOMOTRICIDADE E A EVOLUCIÓN PSICOMOTRIZ DE 0 A 6 ANOS	24

4.8.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Planifica estratexias, actividades e recursos de intervención no ámbito sensorial, analizando as teorías explicativas e as características específicas do grupo a que vai dirixido.	SI
RA2 - Planifica estratexias, actividades e recursos de intervención no ámbito motor en relación coas características individuais e do grupo a que se dirixe.	SI
RA3 - Planifica estratexias, actividades e recursos de intervención no ámbito cognitivo en relación coas teorías do desenvolvemento cognitivo e das características individuais e do grupo a que se dirixe.	SI
RA5 - Pon en práctica actividades de intervención no ámbito sensorial, motor, cognitivo e psicomotor en relación cos obxectivos previstos e coas características dos cativos e das cativas.	SI
RA6 - Avalía o proceso e o resultado da intervención realizada no ámbito sensorial, motor, cognitivo e psicomotor, argumenta as variables salientables no proceso e xustifica a súa elección.	NO

4.8.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Identifícanse as teorías explicativas do ámbito sensorial.
CA1.2 Identifícanse as características evolutivas no ámbito sensorial das persoas destinatarias en función da súa idade.
CA1.3 Identifícanse as principais alteracións e os trastornos do desenvolvemento sensorial.
CA1.4 Formuláronse obxectivos, propuxéronse actividades, seleccionáronse recursos e organizáronse os espazos adecuados ás características evolutivas no ámbito sensorial das persoas destinatarias en función da súa idade.
CA1.5 Estableceuse unha distribución temporal das actividades para se adaptaren ás características evolutivas no ámbito sensorial das persoas destinatarias, en función da súa idade.
CA1.6 Realizáronse propostas creativas e innovadoras na planificación da intervención.
CA1.7 Valorouse a importancia da intervención no ámbito sensorial como medio para favorecer a exploración do contorno por parte do cativo e da cativa.
CA2.1 Identifícanse as características motrices das persoas destinatarias en función da súa idade.
CA2.2 Formuláronse obxectivos, propuxéronse actividades, seleccionáronse recursos e organizáronse os espazos adaptados ás características motrices das persoas destinatarias en función da súa idade.
CA2.3 Estableceuse unha distribución temporal das actividades para se adaptaren ás características motrices das persoas destinatarias en función da súa idade.
CA2.4 Seleccionáronse as axudas técnicas que cumpra empregar.
CA2.5 Valorouse a importancia do desenvolvemento motor na adquisición da autonomía persoal.
CA3.1 Identifícanse as teorías explicativas do desenvolvemento cognitivo.
CA3.2 Identifícanse as características evolutivas no ámbito cognitivo das persoas destinatarias en función das súas idades.
CA3.3 Identifícanse os principais trastornos e as alteracións no desenvolvemento cognitivo.
CA3.4 Formuláronse obxectivos, propuxéronse actividades, seleccionáronse recursos e definíronse os espazos acordes ás características evolutivas no ámbito cognitivo dos nenos e das nenas.
CA3.5 Estableceuse unha distribución temporal das actividades para se adaptaren ás características evolutivas dos pequenos e das pequenas.

Criterios de avaliación
CA3.6 Fixéronse propostas creativas e innovadoras.
CA5.1 Descríbóronse as principais dificultades que poidan xurdir na realización das actividades.
CA5.2 Organizáronse os espazos en función da actividade e das características do grupo.
CA5.3 Preparáronse os recursos materiais propios da actividade.
CA5.4 Realizáronse as actividades consonte a planificación temporal.
CA5.5 Respectáronse os ritmos e as necesidades individuais no desenvolvemento da actividade.
CA5.6 Seleccionáronse estratexias de intervención promotoras dun clima de afecto e confianza.
CA5.7 Valorouse a coherencia da implantación das actividades coa planificación.
CA5.8 Respondeuse ante as contingencias.
CA5.9 Xeráronse contornos de intervención seguros.
CA6.1 Seleccionáronse os indicadores de avaliación.
CA6.2 Seleccionouse o instrumento de avaliación apropiado para as características individuais e para a idade do neno ou da nena.
CA6.4 Rexistráronse no soporte establecido os datos extraídos do proceso de avaliación.
CA6.5 Interpretouse a información recollida do proceso de avaliación da intervención.

4.8.e) Contidos

Contidos
Sensacións: clasificación; bases psicolóxicas e fisiolóxicas.
Percepción.
Principais teorías explicativas do desenvolvemento sensorial.

Contidos

Sentidos: características evolutivas do seu desenvolvemento

Identificación das principais alteracións no desenvolvemento sensorial.

Identificación do tratamento educativo das alteracións no desenvolvemento sensorial.

Obxectivos da educación sensorial.

Valoración da importancia da exploración no desenvolvemento sensorial.

Factores que determinan o desenvolvemento motor.

0Obxectivos da educación da motricidade.

Valoración dos espazos seguros para favorecer a mobilidade dos cativos e das cativas.

Identificación das bases neurofisiolóxicas do desenvolvemento motor.

Leis do desenvolvemento.

Órganos do movemento: actividade muscular.

Evolución da motricidade na idade infantil.

Desenvolvemento dos automatismos e da postura corporal nos nenos e nas nenas.

Identificación das principais alteracións no desenvolvemento motor.

Identificación do tratamento educativo das alteracións no desenvolvemento motor.

Utilización de axudas técnicas.

Actividades dirixidas a favorecer o desenvolvemento cognitivo, sensorial, motor e psicomotor.

Organización do espazo para a realización de actividades favorecedoras do desenvolvemento sensorial, motor, cognitivo e psicomotor.

Selección de materiais e recursos.

Respecto polos ritmos evolutivos dos pequenos e das pequenas.

Creación de situacións afectivas e de confianza.

Técnicas e instrumentos para a avaliación da intervención e do desenvolvemento sensorial, motor, cognitivo e psicomotor infantil.

Contidos
Valoración da avaliación como recurso para a mellora da intervención.

4.9.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
9	A INTERVENCIÓN PSICOMOTRIZ. ALTERACIÓNS NO DESENVOLVEMENTO PSICOMOTOR	25

4.9.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Planifica estratexias, actividades e recursos de intervención no ámbito sensorial, analizando as teorías explicativas e as características específicas do grupo a que vai dirixido.	NO
RA5 - Pon en práctica actividades de intervención no ámbito sensorial, motor, cognitivo e psicomotor en relación cos obxectivos previstos e coas características dos cativos e das cativas.	SI
RA6 - Avalía o proceso e o resultado da intervención realizada no ámbito sensorial, motor, cognitivo e psicomotor, argumenta as variables salientables no proceso e xustifica a súa elección.	SI

4.9.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Identifícaronse as teorías explicativas do ámbito sensorial.
CA1.2 Identifícaronse as características evolutivas no ámbito sensorial das persoas destinatarias en función da súa idade.
CA1.3 Identifícaronse as principais alteracións e os trastornos do desenvolvemento sensorial.
CA1.6 Realizáronse propostas creativas e innovadoras na planificación da intervención.
CA5.1 Descríbense as principais dificultades que poidan xurdir na realización das actividades.
CA5.2 Organizáronse os espazos en función da actividade e das características do grupo.
CA5.3 Preparáronse os recursos materiais propios da actividade.

Criterios de avaliación
CA5.4 Realizáronse as actividades consonte a planificación temporal.
CA5.5 Respectáronse os ritmos e as necesidades individuais no desenvolvemento da actividade.
CA5.6 Seleccionáronse estratexias de intervención promotoras dun clima de afecto e confianza.
CA5.7 Valorouse a coherencia da implantación das actividades coa planificación.
CA5.8 Respondeuse ante as continxencias.
CA5.9 Xeráronse contornos de intervención seguros.
CA6.1 Seleccionáronse os indicadores de avaliación.
CA6.2 Seleccionouse o instrumento de avaliación apropiado para as características individuais e para a idade do neno ou da nena.
CA6.3 Aplicouse o instrumento de avaliación seguindo o procedemento correcto.
CA6.4 Rexistráronse no soporte establecido os datos extraídos do proceso de avaliación.
CA6.5 Interpretouse a información recollida do proceso de avaliación da intervención.
CA6.6 Identificáronse as situacións en que cumpra a colaboración doutro persoal profesional.
CA6.7 Identificáronse as causas dunha intervención non adecuada.
CA6.8 Adecuouse á pauta prevista a actuación e a actitude da persoa profesional.

4.9.e) Contidos

Contidos
Proceso cognitivo: intelixencia, atención e memoria, creatividade, reflexión e razoamento.
Principais teorías explicativas do desenvolvemento cognitivo: teoría de Piaget.
Relación entre o desenvolvemento sensomotor e o cognitivo na infancia.

Contidos

Principais fitos evolutivos no desenvolvemento cognitivo.

Principais alteracións do desenvolvemento cognitivo e o seu tratamento educativo.

Obxectivos da intervención educativa no desenvolvemento cognitivo.

Valoración do uso das TIC como recurso para o desenvolvemento cognitivo infantil.

Psicomotricidade: características e evolución.

0Coordinación psicomotriz.

Valoración da función globalizadora da psicomotricidade e o seu desenvolvemento cognitivo, afectivo e motor.

Análise e evolución do esquema corporal.

Análise e evolución da motricidade gráfica.

Control tónico.

Control postural.

Estruturación espazo-temporal.

Lateralidade.

Respiración.

Actividades dirixidas a favorecer o desenvolvemento cognitivo, sensorial, motor e psicomotor.

Organización do espazo para a realización de actividades favorecedoras do desenvolvemento sensorial, motor, cognitivo e psicomotor.

Selección de materiais e recursos.

Respecto polos ritmos evolutivos dos pequenos e das pequenas.

Creación de situacións afectivas e de confianza.

Técnicas e instrumentos para a avaliación da intervención e do desenvolvemento sensorial, motor, cognitivo e psicomotor infantil.

Valoración da avaliación como recurso para a mellora da intervención.

5. Mínimos exigibles para alcanzar a avaliación positiva e os criterios de cualificación

Os contidos mínimos exigibles son:

RA1. Planifica estratexias e actividades favorecedoras do desenvolvemento da expresión e a comunicación en relación coas características individuais e do grupo a que se dirixan.

CA1.1. Identifícanse as características dos tipos de expresión en función da idade das persoas destinatarias.

CA1.2. Analizáronse as teorías sobre a relación entre a linguaxe e o pensamento en cativos e cativas de cero a seis anos.

CA1.3. Analizáronse as teorías da adquisición da linguaxe en nenos e nenas de cero a seis anos.

CA1.4. Formuláronse obxectivos, propuxéronse actividades e definíronse espazos favorecedores do desenvolvemento da expresión e a comunicación adecuados ás características evolutivas dos cativos e das cativas.

CA1.6. Fixéronse propostas creativas no deseño de actividades para a expresión e a comunicación infantil.

RA2. Selecciona recursos de expresión e comunicación dirixidos aos nenos e ás nenas, e relaciona as súas características co momento evolutivo das persoas destinatarias.

CA2.1. Identifícanse os recursos das formas de expresión e de comunicación dirixidos á poboación infantil.

CA2.6. Relacionouse o momento evolutivo do cativo ou da cativa coas características do recurso seleccionado.

CA2.7. Valorouse a importancia de adecuar os recursos ás características evolutivas dos cativos e das cativas.

RA3. Pon en práctica estratexias e actividades favorecedoras do desenvolvemento da expresión oral en relación cos obxectivos previstos.

CA3.1. Organizáronse os espazos en función da actividade e das características do grupo.

CA3.3. Preparáronse os recursos materiais propios da actividade.

CA3.4. Elaboráronse materiais que potencien a adquisición e o desenvolvemento da expresión oral en cativos e cativas.

CA3.5. Respectáronse os ritmos e as necesidades individuais no desenvolvemento da actividade.

CA3.6. Identifícanse os principais trastornos e as alteracións máis salientables no desenvolvemento da expresión oral.

CA3.7. Seleccionáronse estratexias de intervención promotoras dun clima de afecto e confianza.

CA3.8. Valorouse a importancia de respectar a lingua materna dos pequenos e das pequenas.

CA3.10. Identifícanse os trastornos máis comúns e as alternativas de intervención.

RA4. Pon en práctica actividades favorecedoras do desenvolvemento da expresión plástica, gráfica, rítmico-musical, lóxico-matemática e corporal en relación cos obxectivos previstos e coas estratexias e os recursos apropiados.

CA4.1. Organizáronse os espazos en función da actividade e das características do grupo.

CA4.3. Preparáronse os recursos materiais propios da actividade.

CA4.4. Fixéronse propostas creativas no deseño de actividades para o desenvolvemento da expresión oral, plástica, gráfica, rítmico-musical, lóxico-matemática e corporal na infancia.

CA4.5. Elaboráronse materiais que potencien a adquisición e o desenvolvemento da expresión plástica, gráfica, rítmico-musical e corporal na infancia.

CA4.6. Respectáronse os ritmos e as necesidades individuais.

CA4.9. Respondeuse ante as continxencias.

CA4.11. Valoráronse as expresións de aproximación á linguaxe gráfica.

RA5. Avalía o proceso e o resultado da intervención realizada no ámbito da expresión e da comunicación, e argumenta as variables salientables e os instrumentos de avaliación

CA5.1. Seleccionáronse os indicadores de avaliación.

CA5.2. Seleccionouse o instrumento de avaliación apropiado ás características individuais e á idade do neno ou da nena.

CA5.6. Elaboráronse instrumentos de observación no seguimento da evolución expresiva e comunicativa dos pequenos e das pequenas.

CA5.8. Rexistráronse os datos derivados da avaliación no soporte establecido.

CA5.9. Interpretouse a información recollida do proceso de avaliación.

CA5.11. Elaborouse a documentación dirixida ás familias e a outro persoal profesional.

A avaliación, de acordo con o Decreto de Ensino e a Orde de Avaliación é un proceso continuo que está inmerso no proceso de ensino-aprendizaxe. Con todo, e sen menoscabo desta continuidade, a avaliación cumpre funcións específicas en determinados momentos. Vexamos en cales:

1. Avaliación inicial ou diagnóstica. Ao comezo do proceso educativo (curso, unidade de traballo ou aprendizaxe concreto dentro da unidade). Nestes momentos a avaliación cumpre unha función diagnóstica ou de avaliación de coñecementos previos e permitíranos situar o punto de partida do curso ou, no seu caso, da unidade de traballo de que se trate. Esta avaliación inicial utiliza fundamentalmente técnicas como os cuestionarios e os intercambios orais na aula como, por exemplo, a tormenta de ideas ou brainstorming.
2. Avaliación continua ou formativa. Durante o proceso educativo a avaliación cumpre unha avaliación formativa, é dicir, permite reconducir o proceso de ensino na dirección definida polos obxectivos educativos previstos para o curso ou para a unidade didáctica concreta na que nos atopemos. Esta avaliación formativa utiliza fundamentalmente técnicas como a observación directa, os intercambios orais e a revisión das distintas producións que realiza o alumnado.
3. Avaliación sumativa ou final. Ao final do proceso educativo, onde a avaliación cumprirá unha función sumativa, é dicir, permitíranos facer un balance do que aprendeu un alumno (durante a unidade, durante o trimestre e/o durante o curso) e, en consecuencia, permitíranos situar o punto de partida do seguinte proceso educativo. As técnicas que se empregarán fundamentalmente neste momento serán as probas de comprobación do rendemento académico. Realizaranse tres sesións de avaliación parcial, ademais destas tres sesións, realizarase unha sesión de avaliación final.

En definitiva, os instrumentos de avaliación empregados para avaliar o rendemento do alumnado son os seguintes:

Caderno do profesor.

Exposicións orais dos traballos/actividades realizados polo alumnado.

Traballo en grupo ou individual.

Reflexións orais e escritas, resumos, etc.

Probas escritas.

Observación.

Se o módulo foi superado nas súas tres avaliacións, a cualificación da 3ª avaliación coincidirá coa avaliación final ao ter que ser coincidente por normativa de avaliación continua.

.Ao final de cada avaliación terase en conta o seguinte:

Valor para a cualificación:

Probas escritas 80%

Traballos e actividades 20%

A cualificación do módulo obterase aplicando os seguintes criterios de cualificación:

Criterios de cualificación no ámbito do coñecemento (Probas Escritas)

O 80% da nota total de aprendizaxe teórica que avaliaremos fundamentalmente mediante probas escritas: consisten en respostas libres por parte do alumnado a preguntas propostas polo profesor. Realizaranse exames de contidos teóricos das distintas unidades, que deberán superarse cunha puntuación mínima de 5 puntos para poder avaliar e poder facer a media cos traballos e actividades.

As probas escritas poderán estar formadas por preguntas de resposta múltiple, preguntas de redacción e/ou preguntas prácticas, variando as súas partes en función da unidade a avaliar. Será requisito imprescindible que o alumno supere cada unha das partes da proba (examen) para superala.

Os criterios de cualificación reflectiranse en cada unha das probas e son os seguintes:

A proba puntuarase de 0 a 10, e ao principio defínese o valor de cada pregunta.

A non asistencia a clase no día previsto para o exame dará lugar á cualificación de "Non presentarse", quedando a materia pendente de recuperación. Só se terán en conta os casos considerados excepcionais para a realización do exame antes da recuperación trimestral, sobre a que o equipo docente debaterá e decidirá.

Se na proba teórica se detecta algunha técnica fraudulenta (como copiar ou permitir que outros copien, participar en actividades dirixidas a alterar os resultados académicos propios ou alleos...) o alumno será expulsado da proba e terá unha cualificación de 0 no mesmo ou terá suspendida a correspondente avaliación.

A cualificación trimestral obterase a partir da media aritmética das diferentes probas escritas ou orais realizadas ao longo do trimestre.

Criterios de cualificación no ámbito do traballo e das actividades.

O 20% da nota final do módulo de aprendizaxe práctica (actividades): consiste na realización de traballos e/ou actividades específicas, podendo ser traballos grupais ou individuais (obrigatorios) sobre os distintos aspectos traballados na clase. Cualificaranse nunha escala de 0 a 10 e determinarán unha única cualificación ao final do trimestre, sendo imprescindible obter unha nota mínima de 5 puntos para poder avaliar e poder facer a media coa nota escrita. probas (exames).

Ao comezo do curso, o alumnado coñecerá os criterios de cualificación dos traballos e actividades, estes serán os seguintes:

Non se permite texto "cortar e pegar". Calquera traballo copiado de internet e presentado como propio suporá o suspenso do trimestre dese módulo.

Só se recollerán as obras na data sinalada.

O alumnado que non asista a algunhas sesións de traballo na aula e, polo tanto, non realice as tarefas correspondentes, e non o xustifique adecuadamente, neste caso aplicarase un coeficiente corrector individualmente á cualificación obtida polo grupo, que será Obterás a relación entre o número total de sesións de traballo (enténdese unha sesión unha hora de clase) e a nota final da actividade. Este coeficiente sería o seguinte:

Nota individual= NOTA TOTAL X SESIONS DE TRABALLO INDIVIDUAL
N ° TOTAL DE SESIONS

6. Procedemento para a recuperación das partes non superadas

6.a) Procedemento para definir as actividades de recuperación

Para aquelas/os alumnas/os que obtivesen unha avaliación negativa nas probas escritas trimestrais o para quen haxa obtido unha nota con calificación inferior a 8 e queren subir nota de forma voluntaria, se realizará unha proba escrita de recuperación ao inicio da avaliación seguinte. A nota máxima da proba escrita de recuperación non poderá ser superior á calificación de 5.

Así mesmo, para poder ter a oportunidade de recuperar as cualificacións negativas no ámbito dos traballos e/o actividades será requisito imprescindible:

Ter presentado o traballo con cualificación negativa no tempo e forma proposto polo docente. Un traballo que só sexa presentado co nome e apelidos o sen os requisitos que se esixieron, non poderá ser recuperado.

Proporárase unha nova data para poder entregalos. A nota máxima dos traballos a recuperar non poderá ser superior a 5. Non se poderán recuperar os traballos que obtivesen unha cualificación positiva (superior ou igual a 5).

O alumnado que teña algunha avaliación suspensa durante o curso deberá presentarse á proba final de xuño só coa materia suspensa (xa sexa do ámbito de coñecementos ou do ámbito dos traballos e/o actividades individuais e grupais). Se lles gardará a nota de aqueles ámbitos que teña superados para poder facer posteriormente a media aritmética. Agora ben, se nese caso tampoco superase dita materia, o módulo quedará suspenso na súa totalidade para o próximo curso. Para a avaliación final se gardará a nota do trimestre aprobado, para facer media co trimestre pendente de recuperar

6.b) Procedemento para definir a proba de avaliación extraordinaria para o alumnado con perda de dereito a avaliación continua

A aplicación do proceso de avaliación continua require a asistencia regular do alumnado ás clases e ás demais actividades programadas para este módulo profesional. Un alumno perde o seu dereito á avaliación continua cando:

O número de faltas supera o 10% de horas totalis do módulo.

Realízase unha proba escrita e unha práctica.

Na proba escrita, plantearase unha serie de preguntas (de diferentes formas e tipoloxías) enas que se pretende que o alumno ou a alumna demostre que adquiriu os coñecementos mínimos e máis importantes de cada unha das partes do módulo. Coa proba práctica, o que se pretende é que o alumno ou a alumna poña en práctica aquilo que aprendeu. Esta proba práctica consistirá en resolver unha situación formulada tendo en conta a lexislación educativa correspondente para realizar a mesma.

A proba será puntuada sobre 10 e será preciso sacar un mínimo de 5 en cada unha das partes para que se faga media.

7. Procedemento sobre o seguimento da programación e a avaliación da propia práctica docente

Da presente programación avaliarase por medio do cumprimento dos seguintes documentos:

- Actividades de aula desenvolvidas, que recolle a información sistemática sobre as actividades docentes realizadas polo profesor e emitida polo mesmo, para realizar un autocontrol de ditas actividades.
- Recollida de datos para a xunta de avaliación, que recolle as actuacións derivadas das posibles incidencias referentes ó alumnado (suspensos) e cumprimento da programación.
- Ademais, en reunión de departamento, o longo do curso, realizarase o seguimento e control da programación, tomando as medidas oportunas se é o caso.

Finalmente todo quedará rexistrado na aplicación para tal fin en edu.xunta.es/programacions.

8. Medidas de atención á diversidade

8.a) Procedemento para a realización da avaliación inicial

O comezo do curso determinarase o nivel de coñecementos e experiencia do alumnado mediante observación directa establecida a través de preguntas e debate no primeiro día de clase ou se é preciso mediante un cuestionario de preguntas en papel ou en formato dixital. Os resultados servirán para definilo nivel do grupo e tomalo como base para o comezo da docencia do módulo.

8.b) Medidas de reforzo educativo para o alumnado que non responda globalmente aos obxectivos programados

Medidas de reforzo educativo. Se o profesor detecta durante o desenvolvemento das actividades de ensinanza/aprendizaxe que o alumno non acada os mínimos esixibles, proporalle a realización de boletíns de cuestións e actividades prácticas de reforzo adaptados a mínimos.

Prestarase especial atención a este tipo de alumnado durante todo o proceso de ensinanza/aprendizaxe.

Segundo o perfil do alumnado, adaptaranse algunhas das seguintes medidas:

Grupos de traballo heteroxéneos.

Traballo práctico realizado integramente na aula, para non desfavorecer ós alumnos que non teñen ordenador na casa.

Explicacións particulares ós alumnos que amosan dificultades de comprensión.

Proposta de actividades complementarias para os alumnos que adquiren máis rapidamente os contidos.

Adaptación do material didáctico a persoas con deficiencia visual e auditiva para que se integren perfectamente na aula.

Proposta de actividades complementarias con persoas con deficiencia visual.

Medidas complementarias. Si se detecta algún alumno con superdotación, que é capaz de adquirir os conceptos con máis facilidade que os seus compañeiros proporánselle a realización de actividades complementarias, de maior nivel de dificultade, para cada unidade de traballo; tarefas de investigación relacionadas coa materia; cuestionarios propostos polo profesor para identificar aqueles aspectos relacionados coa materia que despertan un maior interese sobre este tipo de alumnado; proposta de retos ou premios nos que poida participar.

9. Aspectos transversais

9.a) Programación da educación en valores

Atención ás explicacións dadas na clase.

Disposición ó debate e a posta en común de ideas e novas no ámbito da educación infantil.

Puntualidade na asistencia a clase.

Participación nos grupos de traballos organizados nas prácticas.

Interese pola materia e afán de superación.

Realización de exercicios e prácticas de reforzo cando non hai comprensión da materia.

Colaboración e axuda con outros compañeiros que vaian atrasados na comprensión.

Participación nas actividades complementarias e extraescolares organizadas.

Atención ás necesidades educativas de cada cativo.

Responsabilidade na organización das tarefas a desenvolver.

Responsabilidade na elaboración de tarefas para os casos particulares.

Interese e sensibilidade polos nenos con dificultades.

Afán de investigación en todo o relacionado co ámbito educativo.

Igualdade de reparto de tarefas con independencia do sexo.

Atención o uso eficiente dos recursos.

9.b) Actividades complementarias e extraescolares

Ao longo do curso académico levarán a cabo unha serie de actividades encamiñadas a complementar a formación dos alumnos. Entre outros:

Charlas de diferentes profesionais, emprendedores ou figuras destacadas do ámbito da educación infantil.

Visitas ás aulas de Educación Infantil do Colexio.

Visitas á gardería do Colexio.

Organizar e colaborar cos diferentes proxectos desenvolvidos nas aulas de educación infantil do centro educativo ao longo do curso: Magosto, Samaín, Nadal,...

Participar nas saídas educativas da etapa de educación infantil do centro educativo.

Outras posibles saídas que sendo interesantes para o departamento, estean contempladas dentro do currículo da materia e poidan ir aparecendo ao longo do curso polo que non é posible programalas de antemán.